

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өмнөговь сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2023/66/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Улаангом хот
2023 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,
Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь
Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn
Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Т.Намжил
Утас: 70453721, Цахим хаяг: NamjilT@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17. Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

2022.02.15 № УВА-2023/66/НА-СТА-ТЧЗ
танай _____-ны № _____-т

ӨМНӨГОВЬ СУМЫН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГА Д.ЦЭГМЭД ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Өмнөговь сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Өмнөговь сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

АДБОУС 2706.7-д тодорхойлсноор асуудлыг онцолсон хэсэгт санхүүгийн тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн ойлголтыг бүрдүүлэхэд ач холбогдолтой, санхүүгийн тайланд толилуулсан, тодруулсан мэдээлэл байхгүй болно.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

0200700539

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
Дүгнэлтийн үндэслэл	3
Асуудлыг онцолсон хэсэг	3
Аудитын гол асуудал	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	3
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	3
4.1 Ерөнхий зүйл	11
4.2 Материаллаг байдал	11
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	11
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	11
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	11
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	12
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	12
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	13

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
НА	Нийцлийн аудит

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,066,620.00	3,237,420.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	-
33	АВЛАГА	-	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	4,066,620.00	3,237,420.00
354	Хангамжийн материал	4,066,620.00	3,237,420.00
35410	Бичиг хэргийн материал	25,000.00	25,000.00
35420	Аж ахуйн материал	-	-
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	392,200.00	-
35470	Бусад хангамжийн материал	3,649,420.00	3,212,420.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	-	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,351,144.41	3,488,941.49
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,351,144.41	3,488,941.49
391	Газар	-	-
392	Биет хөрөнгө	5,351,144.41	3,488,941.49
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	18,700,000.00	18,700,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,700,000.00)	(18,700,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	10,114,300.00	7,256,300.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,138,252.51)	5,075,895.47
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	11,726,505.32	11,195,600.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(9,351,408.40)	9,887,063.04
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	9,417,764.41	6,726,361.49
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	610,000.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	610,000.00
412	Богино хугацаат зээлийн өглөг	-	-
413	Өглөг	-	610,000.00
	Хувь хүмүүст төлөх өглөг		610,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	9,417,764.41	6,116,361.49
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	9,417,764.41	6,116,361.49
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	3,704,330.00	3,704,330.00
51101	Өмч: - төрийн	3,704,330.00	3,704,330.00
51102	- хувийн	-	-
51103	- хувьцаат	-	-
512	Хуримтлагдсан үр дүн	5,642,206.81	2,502,684.79
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	5,642,206.81	5,804,087.71
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(3,301,402.92)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	71,227.60	(90,653.30)
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	9,417,764.41	6,726,361.49

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	74,004,400.00	76,292,200.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	932,000.00	945,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	932,000.00	945,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	932,000.00	945,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	73,072,400.00	75,347,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	815,000.00	20,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	815,000.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		20,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	72,257,400.00	75,327,200.00

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	72,257,400.00	75,327,200.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	73,451,979.67	79,593,602.92
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	73,451,979.67	79,593,602.92
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	65,485,553.85	75,322,648.55
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	41,482,379.00	45,499,694.00
210101	Үндсэн цалин	28,930,331.00	25,986,267.00
210102	Нэмэгдэл		5,406,791.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	12,552,048.00	14,106,636.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,379,324.30	5,680,444.63
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,732,301.26	3,867,475.92
210202	Тэтгэмжийн даатгал	414,823.37	454,996.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	331,860.27	363,997.54
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	81,850.30	90,361.26
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	818,489.10	903,612.97
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,227,381.00	4,873,997.00
210401	Бичиг хэрэг	833,000.00	311,120.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,122,650.00	4,414,950.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	106,431.00	147,927.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,165,300.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	546,000.00	792,200.00
210604	Урсгал засвар	546,000.00	792,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	717,000.00	958,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	717,000.00	958,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	408,000.00	622,260.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	140,000.00	357,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	144,000.00	144,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	54,500.00	54,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	47,500.00	44,010.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,725,469.55	16,896,052.92
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,984,600.00	10,082,050.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,015,000.00	4,951,800.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	1,725,869.55	1,862,202.92
210904	Найдваргүй авлагын алдагдал		
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,966,425.82	4,270,954.37
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,479,800.00	466,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,313,200.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,166,600.00	466,200.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	486,625.82	3,804,754.37
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	486,625.82	3,804,754.37
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>552,420.33</u>	<u>(3,301,402.92)</u>
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)		
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>552,420.33</u>	<u>(3,301,402.92)</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>73,072,400.00</u>	<u>75,347,200.00</u>
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	73,072,400.00	75,347,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	815,000.00	20,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	815,000.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		20,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	72,257,400.00	75,327,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	72,257,400.00	75,327,200.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>73,072,400.00</u>	<u>75,347,200.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	73,072,400.00	75,347,200.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	65,105,974.18	71,076,245.63
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	41,482,380.00	45,499,694.00
210101	Үндсэн цалин	28,930,332.00	25,986,267.00
210102	Нэмэгдэл		5,406,791.00
210104	Урамшуулал	12,552,048.00	14,106,636.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,360,913.18	5,680,444.63
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,713,891.69	3,867,475.92
210202	Тэтгэмжийн даатгал	414,823.80	454,996.94
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	331,859.01	363,997.54
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	81,849.06	90,361.26
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	818,489.62	903,612.97
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,742,881.00	5,578,197.00
210401	Бичиг хэрэг	833,000.00	311,120.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,122,650.00	5,119,150.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	106,431.00	147,927.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	680,800.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	400,200.00	400,000.00
210604	Урсгал засвар	400,200.00	400,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	717,000.00	348,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	717,000.00	348,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	408,000.00	622,260.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	140,000.00	357,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	144,000.00	144,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	54,500.00	54,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	47,500.00	44,010.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,994,600.00	12,947,650.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,979,600.00	7,995,850.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,015,000.00	4,951,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,966,425.82	4,270,954.37

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,479,800.00	466,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,313,200.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,166,600.00	466,200.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	486,625.82	3,804,754.37
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	486,625.82	3,804,754.37
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)		
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	3,704,330.00	71,227.60	5,089,786.48		8,865,344.08
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,704,330.00	71,227.60	5,089,786.48		8,865,344.08
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн			552,420.33		552,420.33
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,704,330.00	71,227.60	5,642,206.81		9,417,764.41
D01	2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл					
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			161,880.90		161,880.90
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,704,330.00	71,227.60	5,804,087.71		9,579,645.31
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(161,880.90)	-	-	(161,880.90)
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн	-	-	-	-	-

	зөвшөөрөөгүй олз, гарз					
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-		(3,301,402.92)		(3,301,402.92)
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,704,330.00	(90,653.30)	2,502,684.79		6,116,361.49

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ЭЗА	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	75,327,200.00	71,542,445.63	3,784,754.37
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	75,327,200.00	71,542,445.63	3,784,754.37
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	74,860,600.00	71,076,245.63	3,784,354.37
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	48,651,100.00	45,499,694.00	3,151,406.00
210101	Үндсэн цалин	36,098,100.00	25,986,267.00	10,111,833.00
210102	Нэмэгдэл		5,406,791.00	(5,406,791.00)
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт			
210104	Урамшуулал	12,553,000.00	14,106,636.00	(1,553,636.00)
210105	Гэрээт ажлын хөлс			
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6,081,400.00	5,680,444.63	400,955.37
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,135,300.00	3,867,475.92	267,824.08
210202	Тэтгэмжийн даатгал	486,500.00	454,996.94	31,503.06
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	389,200.00	363,997.54	25,202.46
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	97,300.00	90,361.26	6,938.74
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	973,100.00	903,612.97	69,487.03
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,583,300.00	5,578,197.00	5,103.00
210401	Бичиг хэрэг	266,600.00	311,120.00	(44,520.00)
210402	Тээвэр, шатахуун	4,569,000.00	5,119,150.00	(550,150.00)
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	747,700.00	147,927.00	599,773.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	400,200.00	400,000.00	200.00
210604	Урсгал засвар	400,200.00	400,000.00	200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	360,200.00	348,000.00	12,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	360,200.00	348,000.00	12,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	653,000.00	622,260.00	30,740.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	357,800.00	357,800.00	
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	144,000.00	144,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	81,700.00	54,450.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	47,500.00	44,010.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,131,400.00	12,947,650.00	183,750.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,179,600.00	7,995,850.00	183,750.00

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,951,800.00	4,951,800.00	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	466,600.00	466,200.00	400.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	466,600.00	466,200.00	400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	466,600.00	466,200.00	400.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	75,327,200.00	71,542,445.63	
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	75,327,200.00	71,542,445.63	
132001	Орон нутгийн төсвөөс	75,327,200.00	71,542,445.63	
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих			
14	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР			
145005	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх			
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын үр нөлөөг дээшлүүлж, Монгол Улсын Засгийн газрын болон аймаг, сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг бүрэн хэрэгжүүлэх үйлсэд иргэдийн оролцоо хүчин чармайлтыг тал бүрээр өрнүүлэн, иргэдэд төрийн үйлчилгээг шуурхай хүргэхэд сумын Засаг захиргаа, төрийн үйлчилгээний байгууллагын үйл ажиллагааг чиглүүлэх зорилго бүхий байгууллага юм.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

ИТХ нь байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, төсвийн тухай хууль, бусад хууль, тогтоомжуудыг мөрдөн ажиллажээ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- ✓ Хөдөлмөрийн тухай хууль - Шинэчлэн найруулгыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн.
- ✓ Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль - 2022 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдөр батлагдсан.
- ✓ Төрийн албаны тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 05-ны өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр нэмэлт өөрчлөлтүүд оруулсан байна.
- ✓ Төсвийн тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 01-ний өдөр, 8 дугаар сарын 29-ний өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр тус тус нэмэлт өөрчлөлт оруулсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын

сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ. Тайлант онд дотоод аудит хийгдээгүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Увс аймгийн Өмнөговь сумын ИТХ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн бөгөөд байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон гэж үзэж байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Увс аймгийн Өмнөговь сумын ИТХ-ын 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 2,691.4 мянган төгрөгөөр буюу 28.5 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.0	0.0	0.0
Авлага	0.0	0.0	0.0
Бараа материал	4,066.6	3,237.4	-829.2
Үндсэн хөрөнгө	5,351.1	3,488.9	-1,862.2
Нийт хөрөнгө	9,417.8	6,726.4	-2,691.4
Өр төлбөр	0.0	610.0	610.0
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	9,417.8	6,116.4	-3,301.4
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	9,417.8	6,726.4	-2,691.4

Тайлант оны эхэнд болон эцэст мөнгөн хөрөнгийн данс, авлагын данс үлдэгдэлгүй байна.

Бараа материал дансны үлдэгдэл 3,237.4 мянган төгрөг болж 829.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь бараа материал дансны эхний үлдэгдлээс зарлага гарсантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 3,488.9 мянган төгрөг болж 1,862.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь үндсэн хөрөнгө акталсан болон элэгдлийн зардлаас шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгийн данс нь акталсан үндсэн хөрөнгийн 3,388.9 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Өр төлбөр дансны эцсийн үлдэгдэл 610.0 мянган төгрөг болсон нь албан томилолтын өр байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 6,116.4 мянган төгрөг болж 3,301.4 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ. Энэ нь үндсэн хөрөнгө акталсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 106,914.3 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 106,914.3 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас нийт зардлыг 36,587.1 мянган төгрөгөөр бууруулж, 70,327.2 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Энд төлөөлөгчдийн зардалд тусгасан 28,000.0 мянган төгрөг болон зарим зардлыг тансантай холбоотой байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг орон нутгийн давсан орлогоос 5,000.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 75,327.2 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс бүрдүүлэхээр байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 75,327.2 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 71,542.4 сая төгрөг буюу 95 хувьтай зарцуулж, 3,784.7 сая төгрөгийн төвлөрүүлэн ажиллажээ.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/					
д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Үндсэн үйл ажиллагаа	53,365.5	49,765.8	3,599.7	93.2
2	Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	193.4	193.4		100
3	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	466.6	466.2	0.4	100
4	Багийн ИНТ-ын даргын урамшуулал	14,122.1	14,121.2	0.9	100
5	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх	7,179.6	6,995.8	183.7	97.4
	Нийт дүн	75,327.2	71,542.4	3,784.8	95

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн

гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд дуудлага худалдааны бүртгэлийн хураамжийн 20.0 мянган төгрөгийн орлого орж ирснийг төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Өмнөговь сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Т.Намжил гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Өмнөговь сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал нь 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 02 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар тооцож 734.5 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн. Гүйцэтгэлийн үе шатанд 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 79,593.6 мянган төгрөгийн 1.0 хувь буюу 795.9 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 636.7 мянган төгрөгөөр тогтоолоо.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Өмнөговь сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын хувьд хуульд хамаарах зүйл заалтын хүрээнд биет горим сорилыг хэрэгжүүлсэн.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил гараагүй болно. /АБ-4/

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа байршуулсан 149 мэдээлэл, хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Өмнөговь сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал нь Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсэгт “Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй” гэж заасныг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Өмнөговь сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны хагас жилийн санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар зөрчил гараагүй байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Өмнөговь сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын хувьд дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй болно

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 610.0 мянган төгрөгийн алдаа илэрснээс аудитын явцад залруулга хийлгэсэн.

Залруулсан алдаа

Тайлант онд олгогдоогүй албан томилолтын зардал 610.0 мянган төгрөгийг санхүүгийн тайланд өглөгөөр тусгуулан залруулга хийлгэсэн.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Өмнөговь сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	610.0	1	610.0			1	610.0				
Дүн	1	610.0	1	610.0			1	610.0				

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН:

АХЛАХ АУДИТОР

Д.НАМЖИЛ/

2023 оны 02 дугаар сарын 15-ны өдөр